

Projekt

z dnia 19 listopada 2018 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W NIEMODLINIE**

z dnia 2018 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 oraz
Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (*Dz. U. z 2018 r. poz. 2137*) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (*Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.*¹⁾) Rada Miejska w Niemodlinie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019, które stanowią odpowiednio załączniki nr 1 i 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Niemodlina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady:

¹⁾ zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2018 r. poz. 1490, poz. 1669.

BURMISTRZ
Dorota Koncewicz

z dnia.....2018 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019

1. Wstęp

Wśród występujących w Polsce problemów społecznych szczególne znaczenie mają problemy związane z konsumpcją alkoholu. Na podstawie przeprowadzonego badania EZOP w Polsce (badanie „Epidemiologia zaburzeń psychiatrycznych i dostępność psychiatrycznej opieki zdrowotnej”, rok 2012, zgodnie z metodologią Światowej Organizacji Zdrowia na respondentach w wieku 18-64 lat) stwierdzono, że do najczęstszych zaburzeń należały zaburzenia związane z używaniem substancji, w tym nadużywanie i uzależnienie od alkoholu - 11,9% respondentów, co w przeliczeniu na populację stanowi problem nadużywania alkoholu przez ponad 3 mln. dorosłych mieszkańców Polski, a uzależnionych - ok.700 tys. osób w wieku produkcyjnym. Obecne podejście w publicystyce dot. minimalizowania negatywnych skutków i konsekwencji związanych z konsumpcją alkoholu określane jest pojęciem „rozwiązywania problemów alkoholowych” i kierowane jest do całej populacji, gdyż najwięcej problemów związanych z alkoholem powodują osoby pijące, ale nieuzależnione (tzw. prawo paradoksu prewencyjnego). Podstawę prawną do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania złożonym problemom alkoholowym stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137). Reguluje ona zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu, formę prawną ich planowania oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Ustawa wymaga, aby na poziomie Gminy był opracowywany corocznie program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zawierający zaplanowane do wykonania zadania. Ustawa wymienia jednocześnie najważniejszy ich katalog. Zadania te powinny obejmować działania na rzecz profilaktyki uzależnień, czyli zapobiegania wystąpieniom uzależnienia alkoholowego, jak również działania w kierunku zmniejszania szkód powodowanych przez powstałe już uzależnienie. Dlatego też zadania muszą być wielokierunkowe, kierowane do szerokiego kręgu mieszkańców, a nie wyłącznie do osób uzależnionych od alkoholu. Zadania przewidziane do realizacji są kontynuacją prowadzonej lokalnej polityki wobec alkoholu z lat poprzednich. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 stanowi integralną część strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Niemodlin.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019, zwany dalej Programem, jest spójny również z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz.U. z 2016 r. poz.1492) w zakresie, w jakim realizatora zadań wskazano jednostkę samorządu terytorialnego.

2. Diagnoza problemów alkoholowych

Gminę Niemodlin, (wg stanu ludności na dzień 31 grudnia 2017 roku) zamieszkuje 12924 mieszkańców, w tym 10623 osób pełnoletnich i 2292 dzieci i młodzieży w wieku poniżej 18-tu lat.

Na terenie gminy Niemodlin liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi dla następujących rodzajów napojów alkoholowych z uwzględnieniem rodzaju spożycia:

1) do spożycia w miejscu sprzedaży:

a) do 4,5% zawartości alkoholu (oraz na piwo) - 15 zezwoleń (przy max. limicie 25 zezwoleń na dzień 30.09.2018 r.),

b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 5 zezwoleń (przy max. limicie 15 zezwoleń (na dzień 30.09.2018 r.),

c) powyżej 18% zawartości alkoholu - 4 zezwolenia (przy max.limicie 15 zezwoleń na dzień 30.09.2018 r.);

2) do spożycia poza miejscem sprzedaży:

a) do 4,5% zawartości alkoholu (oraz na piwo) - 26 zezwoleń (przy max. limicie 35 zezwoleń na dzień 30.09.2018 r.),

b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 23 zezwoleń (przy max limicie 35 zezwoleń na dzień 30.09.2018 r.),

c) powyżej 18% zawartości alkoholu - 22 zezwolenia 35 (przy max. limicie 35 zezwoleń na dzień 30.09.2018 r.).

W/wym. wydane zezwolenia obowiązują w 39 punktach sprzedaży. Na jeden punkt sprzedaży alkoholu przypada 272 pełnoletnich mieszkańców. Dla porównania, na koniec 2015 roku na jeden punkt sprzedaży alkoholu przypadało 255 pełnoletnich osób.

O wielkości spożycia napojów alkoholowych przez konsumentów mówią obroty osiągnięte z handlu tymi artykułami. We wszystkich punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Niemodlin z tytułu handlu alkoholem w roku 2017 osiągnięto łącznie obroty na kwotę 12 429 552,04 złotych (w 2016 r.-11 817 551,78 zł) i odpowiednio dla rodzajów napojów alkoholowych:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa – 6 311 791,51 zł (w 2016 r. 5 967 828,77 zł),

- powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 742 800,35 zł (w 2016 r. - 671 367,73 zł),

- powyżej 18% zawartości alkoholu - 5 374 960,18 zł (w 2016 r. - 5 178 355,28 zł).

Wobec powyższego, jeden mieszkaniec gminy Niemodlin (zakładając, że jedynymi konsumentami napojów alkoholowych nabywanych w punktach sprzedaży alkoholu na terenie gminy byli wyłącznie dorośli mieszkańcy gminy Niemodlin), wydał w 2017 r. na zakup alkoholu ok. 1170 zł. Statystycznie (przy założeniu jak wyżej) zarówno wykazana przez sprzedających wartość sprzedaży i środki wydatkowane przez mieszkańców na zakup alkoholu w stosunku do roku poprzedniego (2016 r. - 1105 zł/osobę pełnoletnią) uległy zwiększeniu. W skali kraju spożycie alkoholu posiada tendencję wzrostu z uwagi na dostępność ekonomiczną.

Szacunkową skalę problemów alkoholowych w gminie Niemodlin w tym skalę zagrożeń problemami związanymi z nadużywaniem alkoholu, preferencji spożycia w tym przez młodzież, przedstawia opracowana w 2015 r. „Diagnoza uzależnień i innych problemów społecznych w Gminie Niemodlin” do której dane zostały zebrane na przełomie czerwca oraz września 2015 roku. Diagnozę przyczyn i skutków problemów alkoholowych występujących na obszarze gminy Niemodlin prezentują badania ankietowe, którymi objęto trzy wybrane grupy mieszkańców: uczniów szkół podstawowych i młodzieży szkolnej, dorosłych mieszkańców gminy i sprzedawców alkoholu. Na podstawie dokonanej analizy informacji uzyskanych z ankiet, autor w/wym. diagnozy - Pracownia Doskonalenia Zawodowego „MERITUM” w Krakowie, dokonał rozpoznania sytuacji lokalnej dla tworzenia programów pomocowych. W oparciu o dokonaną analizę problemów zostały sformułowane rekomendacje, które uwzględniono przy budowie niniejszego programu.

Diagnozę przyczyn i skutków problemów alkoholowych występujących na obszarze gminy Niemodlin uzupełniają poniżej zamieszczone informacje, uzyskane od: Straży Miejskiej w Niemodlinie, Komisariatu Policji w Niemodlinie, Izby Wytrzeźwień Miejskiego Ośrodka Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym w Opolu, Ośrodka Pomocy Społecznej w Niemodlinie, Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego w Niemodlinie.

Straż Miejska w Niemodlinie w 2017 r. w zakresie swoich uprawnień przeprowadziła 10 kontroli w zakresie przestrzegania warunków korzystania z posiadanych zezwoleń przez przedsiębiorców. Nie stwierdzono naruszenia warunków sprzedaży skutkujących cofnięciem zezwoleń.

W 2017 r. funkcjonariusze Policji przewieźli zamieszkujące w gminie Niemodlin 82 dorosłe osoby nietrzeźwe do Izby Wytrzeźwień Miejskiego Ośrodka Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym w Opolu.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Niemodlinie w 2017 r. pomagał finansowo 33 rodzinom objętym tą pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny przy ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy materialnej wynoszącej 519.

W 2017 r. członkowie Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach grup roboczych ds. przemocy w rodzinie kontaktowali się z członkami 28 rodzin, którym udzielono pomocy. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła rozmowy interwencyjno-

motywujące z 12 osobami z problemem alkoholowym i podjęła czynności wobec 13 osób zmierzające do orzeczenia o zobowiązaniu do podjęcia leczenia odwykowego oraz wystąpiła z 7 wnioskami o przymusowe doprowadzenie do biegłych sądowych na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

W Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i członków ich rodzin w Niemodlinie w 2017 r. z pomocy terapeuty i psychologa skorzystało:

- 54 osoby z problemem alkoholowym, które uczestniczyły w 120 spotkaniach indywidualnych,
- 65 dorosłych członków rodzin osób z problemem alkoholowym - 142 porady profilaktyczne,
- 11 osób doznających przemocy w rodzinie (15 porad) i 10 osób będących sprawcami przemocy (25 porad),

3. Realizatorzy Programu

Koordynatorem wykonania Programu jest Referat Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miejskiego w Niemodlinie.

Realizatorami poszczególnych zadań Programu mogą być:

1) Wydziały i Referaty Urzędu Miejskiego w Niemodlinie, w tym szczególnie Referat Spraw Społecznych i Zdrowia;

2) Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i członków ich rodzin w Niemodlinie,

3) Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niemodlinie;

4) Świetlica Środowiskowa w Niemodlinie;

5) jednostki organizacyjne Gminy Niemodlin (Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna w Niemodlinie, Ośrodek Kultury w Niemodlinie, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Niemodlinie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Niemodlinie);

6) Straż Miejska w Niemodlinie;

7) jednostki oświatowe funkcjonujące na terenie gminy Niemodlin;

8) Komisariat Policji w Niemodlinie;

9) organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące na terenie gminy Niemodlin działalność pożytku publicznego;

10) inne podmioty działające na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie gminy Niemodlin.

4. Cele Programu:

- poprawa funkcjonowania rodziny dotkniętej problemami picia szkodliwego i uzależnienia od alkoholu członka rodziny,

- zmniejszenie skutków degradacji psychofizycznej osób uzależnionych oraz ograniczenie rozmiarów szkód zdrowotnych i społecznych powodowanych nadużywaniem alkoholu,

- zmniejszanie negatywnych skutków zaniedbywania dzieci, zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień i przemocy domowej,

- ograniczenie liczby nastolatków pijących alkohol, opóźnianie wieku inicjacji alkoholowej u dzieci i młodzieży, ograniczenie dostępności alkoholu dla nieletnich, wzmocnienie więzi ze szkołą poprzez poprawę relacji między uczniami i nauczycielami,

- zmiana postaw dorosłych wobec picia alkoholu przez dzieci i młodzież oraz zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców (ograniczanie akceptacji rodziców dla picia alkoholu przez dorastające dzieci),

- promocja zdrowego stylu życia z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej dzieci i młodzieży,

- zwiększenie kompetencji osób i służb zajmujących się pomaganiem rodzinom i dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, profilaktyką uzależnień oraz rozwiązywaniem problemu przemocy szkolnej i rodzinnej,

- egzekwowanie prawa w zakresie zakazu reklamy napojów alkoholowych, sprzedaży alkoholi osobom małoletnim, nietrzeźwym i na kredyt lub pod zastaw oraz spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych.

5. Plan działań:

Lp.	Treść zadania / działania	Główne składniki kosztów realizacji zadania
1	2	3
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	
1.1	Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin w Niemodlinie. <i>Punkt realizuje między innymi zadania: motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia uzależnienia, motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany takiego wzoru picia, udzielanie wsparcia w utrzymaniu abstynencji osobom po zakończonym leczeniu odwykowym, diagnozowanie zjawiska przemocy domowej i udzielanie wsparcia ofiarom przemocy, udzielanie pomocy psychologicznej osobom dorosłym i dzieciom w sytuacjach kryzysowych wywołanych problemem alkoholowym, przemocą domową, brakiem umiejętności wychowawczych, udzielanie informacji o miejscach leczenia uzależnień i ochrony przed przemocą i upowszechnianie informacji dot. zjawiska przemocy.</i>	Wynagrodzenia kadry zatrudnianej w Punkcie, wynagrodzenie sprzętaczki, opłaty za korzystanie z pomieszczeń i dostarczone media, opłaty telefoniczne, zakup materiałów biurowych i edukacyjnych, inne zakupy związane z wyposażeniem i funkcjonowaniem Punktu oraz jego remontem.
1.2	Realizowanie przez Miejsko - Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niemodlinie jej ustawowych zadań, w tym działań zmierzających do sądowego zobowiązania osób uzależnionych od alkoholu (które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócających spokój lub porządek publiczny, uchylających się od zaspakajania potrzeb rodziny) do podjęcia leczenia odwykowego, opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej, uczestnictwo w pracach zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Niemodlin i powołanych grupach roboczych oraz realizacja procedury "Niebieska Karta".	Wynagrodzenia członków Komisji, opłaty sądowe oraz za badanie biegłych sądowych, koszty udziału członków Komisji w szkoleniach, prenumerata czasopism o problematyce uzależnień.
1.3	Prowadzenie przez Gminę świetlicy środowiskowej w Niemodlinie, w tym dożywianie dzieci uczęszczających do świetlicy. <i>Świetlica przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży, w szczególności pochodzących z rodzin, w których występuje problem uzależnień lub zaniedbanie wychowawcze. Zadaniem świetlicy środowiskowej jest m.in. zapewnienie dzieciom pomocy w nauce, organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, kształtowanie u dzieci nawyków i uczenie zachowań prozdrowotnych, rozpoznawanie i pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami, współpraca z rodziną dziecka.</i>	Wynagrodzenia wychowawców zatrudnianych w świetlicy, opłaty za korzystanie z pomieszczeń i dostarczone media, koszty dożywiania dzieci, zakup: materiałów do zajęć i zabaw rozwojowych, środków czystości, art. agd, koszty wyposażenia świetlicy w meble i sprzęt w zakresie wynikającym z bieżących potrzeb, zakup innych towarów i usług związanych z realizacją zajęć i imprez organizowanych dla wychowanków świetlicy.
1.4	Współdziałanie Ośrodka Pomocy Społecznej, M-G Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego, placówek oświatowych i innych podmiotów na rzecz przeciwdziałania rozpoznanej przemocy domowej, popełnianej pod wpływem alkoholu (wdrażanie procedury „Niebieska Karta”)	Koszty wynikające z potrzeb, np. organizowanie specjalistycznych szkoleń, warsztatów dot. kompetencji służb, przygotowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych, udzielania pomocy prawnej
2.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów	

	alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych	
2.1	Organizacja lub wspieranie organizacji programów i działań profilaktycznych w jednostkach oświatowych poprzez wdrażanie rekomendowanych programów profilaktycznych oraz poza tymi jednostkami (w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych i innych) kierowanych do dzieci i młodzieży oraz dorosłych zwiększających kompetencje wychowawcze rodziców. Wspieranie udziału dzieci i młodzieży w akcjach profilaktycznych organizowanych przez podmioty zewnętrzne i w działalności wolontariackiej aktywizującej samorządy uczniowskie, grupy liderские oraz młodzież.	Artykuły, materiały, usługi wykorzystywane do realizacji zadań
2.2	Organizacja lub wspieranie organizacji różnych form zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w gminie (na bazie posiadanej infrastruktury) oraz poza terenem gminy o oddziaływaniu profilaktycznym, np. półkolonii, kolonii, obozów, zawodów i zajęć sportowych, imprez i zajęć kulturalnych i rekreacyjnych (zarówno podczas ferii, wakacji oraz roku szkolnego).	Koszty zakupu materiałów i usług, wynikające z formy realizacji zadań
2.3	Organizacja lub wspieranie organizacji imprez sportowych, kulturalnych lub rekreacyjnych popularyzujących zdrowy styl życia bez alkoholu i narkotyków, wzmacniających więzi rodzinne, integrujących grupy rówieśnicze (np. festyny, pikniki rodzinne, zabawy mikołajkowe dla dzieci i młodzieży, rozgrywki sportowe, turnieje i konkursy sportowe, biegi uliczne).	Koszty wynikające z kosztorysów lub wniosków, opłaty sędziowskie, zakup towarów i usług do realizacji zadań.
2.4	Udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z problematyką alkoholową i innymi zagrożeniami oraz profilaktyką w tym obszarze poprzez udostępnianie materiałów. Przekazywanie Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Niemodlinie i jej filiom książek, publikacji tematycznie związanych z problematyką uzależnień i ich profilaktyką kierowanych do dorosłych, młodzieży, dzieci.	Materiały informacyjno-edukacyjne i usługi niezbędne do realizacji zadania, książki i publikacje na doposażenie bibliotek gminnych
2.5	Przeprowadzenie diagnozy problemów społecznych (badania całościowe lub cząstkowe) przy zaistnieniu bieżących potrzeb	koszty wykonania badań
3	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	
3.1	Powierzenie organizacjom pozarządowym i innym podmiotom prowadzącym na terenie gminy Niemodlin działalność pożytku publicznego wykonania zadań: 1/w zakresie organizacji wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży połączonego z realizacją programu profilaktyki uzależnień; 2/w zakresie prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych; 3/w zakresie promocji i rozwoju wolontariatu wśród młodzieży	dotacje na koszty objęte wnioskami
3.2	Wspieranie działalności grupy Anonimowych Alkoholików w Niemodlinie poprzez udostępnienie bazy lokalowej.	Koszty wg potrzeb
3.3	Wykonanie monitoringu wizyjnego w celu zminimalizowania negatywnych zdarzeń związanych ze spożywaniem alkoholu i stosowaniem przemocy w miejscach publicznych - przy zaistnieniu potrzeb.	usługi i towary związane z zadaniem
3.4	Podnoszenie kompetencji osób zajmujących się w gminie działalnością profilaktyczną, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkotykowych oraz przemocy rodzinnej, szkolnej poprzez m.in. informowanie o dostępnych szkoleniach i kursach,	Koszty udziału w szkoleniach i organizacji szkoleń, zakup materiałów szkoleniowych, książek i czasopism

	konferencjach, kierowanie do udziału w szkoleniu, organizację szkoleń, zakup materiałów oraz książek i czasopism.	
3.5	Wspieranie realizacji działań interwencyjno - edukacyjnych wobec mieszkańców gminy trafiających do Izby Wyrzeźwień w związku ze stosowaniem przemocy domowej pod wpływem alkoholu.	
3.6	Wspomaganie Policji i innych podmiotów w wykonywaniu zadań związanych z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi i przemocy domowej, powodowanej pod wpływem alkoholu.	Koszty wynikające ze zgłaszanych potrzeb
4.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów o zakazie reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz przepisów o zakazie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim, na kredyt lub pod zastaw oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	
4.1	Przeprowadzanie przez Straż Miejską kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych oraz podejmowanie interwencji w przypadku spożywania alkoholu w miejscach prawnie niedozwolonych.	Koszty wynikające ze zgłaszanych potrzeb
4.2	Kierowanie przez Burmistrza wniosków do organów ścigania i występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Koszty wynikające ze zgłaszanych potrzeb

6. Finansowanie zadań Programu

Wykonanie zadań Programu finansowane jest z dochodów Gminy Niemodlin pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Na finansowanie zadań Programu przeznaczają się środki finansowe wskazane po stronie wydatków w budżecie Gminy Niemodlin na rok 2019 w dziale 851, w rozdziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Burmistrz Niemodlina będzie dokonywał szczegółowego podziału środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu dla wybranych realizatorów zadań, w tym dla jednostek organizacyjnych.

Członkom Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innym osobom delegowanym do udziału m.in. w szkoleniach, konferencjach, wizjach w terenie, przysługuje zwrot kosztów podróży zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r. poz.167).

7. Zasady wynagradzania członków Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niemodlinie

Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwołuje raz w miesiącu stałe posiedzenie Komisji oraz w miarę potrzeb tzw. posiedzenie dodatkowe. Za udział w stałym posiedzeniu Przewodniczącemu Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niemodlinie przysługuje wynagrodzenie w wysokości 15%, pozostałym członkom Komisji 10% obowiązującego minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę. Za uczestnictwo w dodatkowym posiedzeniu Komisji każdemu uczestnikowi posiedzenia przysługuje wynagrodzenie w wysokości 50 złotych za każde posiedzenie.

8. Postanowienia końcowe

Bieżącą kontrolę nad realizacją Programu sprawuje Burmistrz Niemodlina.

Informację z realizacji Programu Burmistrz Niemodlina przedłoży Radzie Miejskiej w terminie do 31 marca 2020 roku.

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr

Rady Miejskiej w Niemodlinie

z dnia.....2018 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019

1. Wstęp

Narkomania stanowi poważny problem zdrowotny i społeczny. Narkotyki bowiem uważa się za niezwykle groźne substancje, wykluczające możliwość kontrolowanego ich używania. Ich używanie prowadzi do uzależnienia i negatywnych konsekwencji zdrowotnych. Narkotyki odbierają ich użytkownikom zdolność do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie. Pierwsze przeprowadzone w Polsce badanie EZOP metodologią Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) wykazało, że nadużywanie i uzależnienie od narkotyków dotyczy 1,4 % respondentów w wieku od 18 do 64 lat.

Przeciwdziałanie narkomanii jest zadaniem organów administracji publicznej różnego szczebla. Kompetencje i zadania Gminy w tym zakresie są wskazane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.). W art. 10 tej ustawy zdefiniowane zostały kierunki działań samorządu gminnego. Do nich należą:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Drugim aktem prawnym określającym zadania Gminy z zakresu przeciwdziałania narkomanii jest Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz.U. z 2016r. poz.1492), który wyznacza obszary działania jednostek samorządu terytorialnego na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP (nowe substancje psychoaktywne, tzw. „dopalacze”).

Do obszarów tych należą m.in.:

- 1) działania informacyjne i edukacyjne;
 - 2) rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii;
 - 3) działania profilaktyczne, w tym z profilaktyki uniwersalnej, selektywnej, wskazującej;
 - 4) redukcja szkód, rehabilitacja i reintegracja społeczna;
 - 5) monitorowanie sytuacji epidemiologicznej;
- i są spójne z zadaniami niniejszego Programu.

2. Diagnoza problemów

Zjawisko narkomanii, jak też eksperymentowania z narkotykami występuje na terenie całej Polski, lecz w różnej skali. W większym stopniu dotyka ono wielkich miast niż małych miasteczek i wsi. Zdecydowanie bardziej ma ono związek z osobami w młodym wieku.

Używanie substancji odurzających jest, z wyjątkiem substancji wykorzystywanych do celów medycznych, nielegalne i dlatego odbywa się w ukryciu. Z tego powodu dokładne określenie skali tego zjawiska jest bardzo trudne do dokonania. Szacunkowa skala problemów związanych z używaniem narkotyków występujących na terenie gminy Niemodlin znana jest z „Diagnozy uzależnień i innych problemów społecznych w Gminie Niemodlin” – raportu badań zrealizowany w 2015 r. przez Pracownię Doskonalenia Zawodowego „Meritum” w Krakowie. Autorzy raportu podkreślają na podstawie materiału badawczego, że programy profilaktyczne powinny mieć charakter długofalowy i wielostronny wraz z kampaniami informacyjnymi w celu wskazania negatywnego oddziaływania substancji psychoaktywnych na organizm człowieka i funkcjonowanie społeczne osób używających te substancje.

Z informacji uzyskanych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Niemodlinie wynika, że w 2017 roku nie udzielano świadczeń z pomocy społecznej z powodu występującego problemu narkotykowego w rodzinie.

3. Realizatorzy Programu

Koordynatorem wykonania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 (zwanego dalej: Programem) jest Referat Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miejskiego w Niemodlinie.

Realizatorami poszczególnych działań mogą być:

- 1) Wydziały i Referaty Urzędu Miejskiego w Niemodlinie, w tym szczególnie Referat Spraw Społecznych i Zdrowia,
- 2) Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i członków ich rodzin w Niemodlinie,
- 3) Świetlica Środowiskowa w Niemodlinie,
- 4) jednostki organizacyjne Gminy Niemodlin (Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna w Niemodlinie, Ośrodek Kultury w Niemodlinie, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Niemodlinie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Niemodlinie),
- 5) Straż Miejska,
- 6) jednostki oświatowe funkcjonujące na terenie gminy Niemodlin,
- 7) Komisariat Policji w Niemodlinie,
- 8) organizacje pozarządowe i inne podmioty działające na rzecz profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii na terenie gminy Niemodlin.

4. Cele Programu:

- 1) podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa w zakresie zagrożeń i szkód powstających w wyniku używania substancji psychoaktywnych;
- 2) zmniejszenie skutków zachowań, zjawisk i sytuacji niosących ryzyko wystąpienia problemów narkotykowych;
- 3) promowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców gminy, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży;
- 4) zapobieganie powstawaniu problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

5. Plan działań:

Lp.	Treść zadania / działania	Główne składniki kosztów realizacji zadania
1	2	3
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem oraz udzielanie pomocy psychospołecznej rodzinom, w których występuje problem narkomanii.	
1.1	Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin w Niemodlinie.	Opłaty za korzystanie z pomieszczeń i za dostarczone media, zakup materiałów biurowych, prenumerata czasopism fachowych, inne materiały i usługi

	<i>W Punkcie udziela się dla osób przyjmujących narkotyki i członków ich rodzin wsparcia i porad dotyczących: zagrożeń wynikających z przyjmowania narkotyków, możliwych form i miejsc leczenia, pomocy psychologicznej.</i>	związane z bieżącym utrzymaniem, remontami i wyposażeniem Punktu, płace kadry Punktu
1.2	Prowadzenie świetlicy środowiskowej w Niemodlinie dla dzieci, w tym szczególnie pochodzących z rodzin, w których występuje problem uzależnień lub zaniedbanie wychowawcze. Dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach w świetlicy środowiskowej. <i>Zadaniem świetlicy środowiskowej jest m.in. zapewnienie dzieciom pomocy w nauce, organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, kształtowanie u dzieci nawyków i uczenie zachowań prozdrowotnych, rozpoznawanie i pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami, współpraca z rodziną dziecka.</i>	Opłaty za czynsz i za dostawczone media, koszty dożywiania dzieci, zakup materiałów do zajęć i zabaw, środków czystości, art. agd, koszty wyposażenia świetlicy w meble i sprzęt w zakresie wynikającym z bieżących potrzeb, koszty wykonania niezbędnego remontu i napraw, inne usługi związane z realizacją zajęć
2.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia. Prowadzenie działalności jak wyżej skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych.	
2.1.	Organizacja lub wspieranie organizacji programów i działań profilaktycznych szkolnych i pozaszkolnych (w tym rekomendowanych programów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, pozalekcyjnych zajęć sportowych i innych) kierowanych do dzieci i młodzieży oraz dorosłych. Wspieranie udziału dzieci i młodzieży w akcjach profilaktycznych organizowanych przez podmioty zewnętrzne.	Artykuły, materiały, usługi wykorzystywane do realizacji zadania
2.2	Organizacja lub wspieranie organizacji różnych form zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży np.: półkolonii, kolonii, obozów, zajęć sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i innych (w tym podczas ferii i wakacji) w połączeniu z realizacją programów profilaktyki uzależnień.	Koszty zakupu materiałów i usług, wynikające z formy realizacji zadań
2.3	Udział w kampaniach społecznych związanych z problematyką narkotykową i profilaktyką narkomanii oraz udostępnianie poprzez Punkt Konsultacyjny oraz M-GBP w Niemodlinie książek, publikacji tematycznie związanych z problematyką uzależnień i jej profilaktyką.	Materiały informacyjno-edukacyjne i usługi niezbędne do realizacji zadania, książki i publikacje na wyposażenie M-GBP i PKw Niemodlinie
3.	Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii.	
3.1	Podnoszenie kompetencji osób zajmujących się zawodowo w gminie działalnością profilaktyczną, rozwiązywaniem problemów narkotykowych poprzez informowanie o dostępnych szkoleniach, kursach, konferencjach, kierowanie do udziału w szkoleniach, organizację szkoleń.	Koszty udziału w szkoleniach i organizacji szkoleń (m.in. wynagrodzenie trenera, poczęstunek uczestników)
3.2	Współpraca z Policją, organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi i innymi podmiotami w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów	Koszty wynikające z bieżących potrzeb

	narkomanii.	
3.3	Szkolenie grup zawodowych w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz skutecznych interwencji.	Koszty udziału w szkoleniach i organizacji szkoleń
4.	Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i integrowanie ich ze środowiskiem lokalnym.	W ramach środków OPS
4.1	Udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Niemodlinie zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, w ramach własnych środków finansowych.	
5.	Wspieranie realizacji programów redukcji szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób używających szkodliwie i uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, obejmujące m.in. działalność edukacyjną - w razie zgłaszanych potrzeb.	Koszty wynikające z bieżących potrzeb
6.	Wspieranie programów rehabilitacji i reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od środków odurzających, psychotropowych i NSP- w przypadku zgłaszanych potrzeb.	Wg zgłaszanych potrzeb
7.	Przeprowadzenie diagnozy problemów społecznych (badania całościowe lub częściowe - przy zaistnieniu bieżących potrzeb).	Koszty wykonania badań
8.	Wykonanie monitoringu wizyjnego w celu zminimalizowania negatywnych zdarzeń związanych z używaniem narkotyków i innych substancji psychoaktywnych - w razie potrzeby.	Koszty wg kosztorysu

6. Źródło finansowania programu

Wykonanie Programu finansowane jest z dochodów Gminy Niemodlin pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Na finansowanie zadań Programu przeznaczają się środki finansowe wskazane po stronie wydatków w budżecie Gminy Niemodlin na rok 2019 w dziale 851, w rozdziale 85153 – przeciwdziałanie narkomanii.

Burmistrz Niemodlina będzie dokonywał szczegółowego podziału środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu dla wybranych realizatorów zadań, w tym dla jednostek organizacyjnych.

7. Postanowienia końcowe

Bieżącą kontrolę nad realizacją Programu sprawuje Burmistrz Niemodlina.

Raport z wykonania Programu Burmistrz Niemodlina przedłoży Radzie Miejskiej w terminie do 31 marca 2020 roku.

Uzasadnienie

Projekt uchwały dotyczy przyjęcia do realizacji dwóch Programów:

- 1) Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019,
- 2) Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Program przedstawia zadania wynikające z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 zawiera zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i zmniejszania negatywnych skutków narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zgodnie z treścią wymienionych wyżej ustaw realizacja programów może nastąpić po ich uchwaleniu przez radę gminy.

Wobec powyższego przedłożenie niniejszej uchwały Radzie Miejskiej w Niemodlinie jest uzasadnione.

BURMISTRZ
Dorota Koncewicz